

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Kazinczy-utca.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Vojnich palotában
Telefon szám 42.
Nyitvatartás soronként 20 krajczár.

A kongresszus városunkban.

Üdvözöljük a városunkba érkezett tudósokat!

Üdvözöljük őket azért a lelkesedésért, amellyel az idén felkarolták a kongresszus ügyét, azért a fokozódott érdeklődésért, amellyel a városunkban tartandó országos gyűlés iránt viselkedtek.

Méltányolni tudjuk azt a nagy előnyt, amelyet városunknak megjelenésükkel nyujtanak és hisszük, hogy itteni tudományos működésük nem fog nyomtalanul eltűnni, hogy nemcsak megismerésük számba jön ideérkezésük, de hogy városunk kulturális és közegészségi tekintetben egy hatalmas lépéssel fog haladni általuk.

Három évtizedre nyúl vissza az a tevékenység, amelyet a tudós urak vándorgyűléseikkel kifejtettek és az ország mindenik helye, a hol eddig megjelentek érezte jótékony hatását.

Mi többet várunk és remélünk ettől a kongresszustól mint csak épen azt, hogy a tudományos viták színhelye lesz. Városunkat száz és száz megoldatlan kérdés érdekli közelebbről.

Városunk közegészségi viszonyai sok tekintetben jó tanácsadókra szo-

rulnak. A közvilágításban levő Palics fürdő is még mindig csak a természetadta előnyökkel rendelkezik és teljesen megoldatlan itt is ott is az a terv, amely hivatva van újabb intézményekkel a kellő nivóra emelni fürdőhelyünket és maga a város is nélkülözi még azokat a reformterveket, amelyek a közegészségi tekintetben állapotainak rendezésére hivatva vannak.

Szóba kell tehát jönni itt a viták és felolvasások folyamán ezeknek a kérdéseknek is. A város parkirozása, hygienikus viszonyaink javítása, a csatornázás keresztülvitele, az ivóvíz kérdése és Palics fürdőnek modernné tétele mind olyan kérdések, amelyeket tudós szakértő urak nem fognak érintetlenül hagyni.

Eltételezve tehát ettől a nagy előnytől, hogy a hivatásuk magas fokán álló tudós uraktól irányadó utbaigazításokat fogunk nyerni, amely utbaigazítások kulturális és közegészségi viszonyainkra jótékony hatásuk lesznek, üdvözöljük őket a tudomány nevében, hogy megnyitják nálunk ma a tudomány csarnokát, hogy fáradtsággal gyűjtött ismereteiket itt hirdetik meg

városunkban, hogy tudós vándorgyűlésük által városunk területére vonzotak egy a műveltség magas fokán álló közönséget.

Városunk főispánja, a polgármester és az itt működő helyi bizottság mindent megtettek, hogy az érkezett vendégek magukat itt nálunk jól érezzék.

Ha tehát a figyelemből valami elmaradt azt ne ítéljük meg a mi vendégeink tulságos szigorral, — hanem tudják be annak, hogy az ily nagy szabású gyűléseknél sok körülményre előre számítani nem lehet.

Legyenek meggyőződve arról, hogy itt mindenkit igazi jóindulat vezérelt fogadtatásuknál.

Ebből kiindulva ítéljük meg ennek a városnak és lakóinak vendégiszeregetését és akkor megvagyunk győződve arról, hogy kellemesen fognak visszamemlékezni az itt eltöltött napokra.

Üdvözöljük őket!

Az orvosok és természetvizsgálók XXX. vándorgyűlése.

Szabadka, 1899. aug. 26-án.

A vándorgyűléseknek szakszempontból kétségtelenül megvan az az előnyük, hogy az orvos szakmabeliek,

Tudós járás.

— A Bácskai Hírlap* eredeti tárcája. —
Felfordult a világ isten ucscsé nagyon
Senkit se vertek meg s nem ütöttek agyon
Sezón mortban, mégis sok az újságféle
Rozsdás borotvának kicsorbult az éle.
Hála hát tenéked gondoskodó fátum,
Hogy hoz mindig újat az érkező dátum.
Meggőnyörültek hát rajtunk a tudósok.
S lesz majd felolvasás s mindenféle szó — sok!
Kongresszusra jönnek mostan Szabadkára
S nagyban fog fölmenni a betegek ára;
Ha minden doktorra csak egy beteg jutna
Mentőkocsi akkor éjjel nappal futna;
Kevés volna akkor ezer patikáros
Kórházzá változna akkor át a város.
Lesz hát felolvasás mindenféle fajta
Tudománnyal tele lesz most minden pajta
Tudományos szomját mindenki olthatja
Ki a gyűléseket végig látogatja;
De a tudós urak sem jöttek hiába

Hadd járjanak kissé hozzánk iskolába,
Megtanulják tőlünk hogy' kell sokat inni
Hogyan lehet a bort hordó nélkül vinni
Kotta nélkül hogyan lehet zenét írni
És dudaszó mellett, könnyek nélkül sírni,
Tégla nélkül hogyan lehet kikövezni.
Lapát nélkül hogyan a vízben evezni,
Víz nélkül kutat hogyan lehet ásni,
Létrá nélkül fel az emeletre mászni.
Harang nélkül hogyan lehet harangozni
És a pagát nélkül szépen tarokkozni,
Kánikulában a nagy bundában fázni.
S ha eső sem esik: mégis csak elázni;
Hogyan osztozkodni meg nem talált kincsen
Hidakat építeni ahol víz se nincsen,
Kalandáriummal világítást adni,
És a forró gőzben, hogy lehet megfagyni
Hisz a tudománynak itt is sok az ága
Amilyent nem ismer Jéna, Koppenhánga.
Van itt analízis, és sok paralízis,
Ha elfogy a pénzünk, nálunk ez a krízis

És ha a bor elfogy akkor jó a víz is.
Nehézség törvényét ismerik itt nálunk,
Váltólejártnál erről konzultálunk.
Satöbbi—Satöbbi, ezerféle lenne,
Amit mitőlünk is tanulni lehetne
Tudós urak! és még a minék is hívják
Ha mitőlünk mindezt szépen eltanulják,
Akkor lesznek ám csak igazi tudósok
Természet vizsgálók és kiváló jócsok
Kik oszt megvizsgálják ezt a dicső várost
Találnak itt utcát aszfaltost meg sárost
Tessék hát mindig a jobbikat venni
Nem muszáj mindenben válogatós lenni.
Ha marad idejük kis dinom dánomra
Tegyék a tudományt kissé a sarokba,
Próbálják meg hogyan kell szárazon ázni,
Hogy szoktak Szabadkán amügy kvaterkázni.
Akkor paciensek talán önök lesznek
E részben kivételt tudással se tesznek!

*

egyesegek és testületek képviselői szorosabb kontaktusban kerülnek egymással. Kicsérlik a véleményeket és tapasztalataikat; a nézetek tisztulnak a látókör szélesedése és megszabadul a szűkebb hatáskörnek és helyi viszonyoknak sokszor káros befolyásától.

Társadalmi szempontból szinte megbecsülhetetlenek az ilyen gyűlések eredményei.

Az orvosok és természetvizsgálók összejöttek nálunk, hogy tapasztalataikat közöljék egymással, nagyjából egyetemi tanárok, kiváló természettudósok és orvosok.

Érkezés előtt.

Nemzeti színű zászlókat lengett a szél. Ünnepi dísz öltött a város. A központi irodában erősen folyik a munka. Jelvényekért, részvételi jegyekért jönnek a tagok. Kint a gymnasium épülete előtt öntözik az utcát, hogy az erős szél, mely végig söpri a mi híres „porunkat“ az utcákon legalább ezen a helyen, ne kutyálkodjék olyan erősen.

Sok a munka bent az irodában. A már ideérkezett orvosok ott találkoznak, élénk beszélgetésbe elegendnek a helyi bizottság tagjaival, üdvözlők a főispánt, a polgármestert, kik mindenütt ott vannak, fáradhatatlanul működnek a bizottságok élén.

A déli vonatok megérkezése után a felbögögött utcákon csapatostul lehetett látni idegeneket, kik mindannyian fehér-kék (a város színei) szalagból kötött kis kokárdát és jelvényeket viselnek gomblyukukban.

A fogadtatás.

Nagy közönség várta a 6 órákor érkező gyorsvonatot amelyen a vándorgyűlés elnöke Dr. Chyzer Kornél min. tanácsos és a budapesti vendégek érkeztek számszerint 160-an voltak. — Az érkező vendégek között nagyjából egyetemi tanárokat, kiváló orvosokat és természettudósokat láttunk.

Mamusich Lázár polgármester élén a fogadó bizottság tagjai fogadták.

Szalay Mátyás főkapitány üdvözölte a megérkezett vendégeket meleg szavakban. A főkapitány szavaira a megérkezett vendégek nevében dr. Chyzer Kornél a vándorgyűlés elnöke választotta a következőképpen:

„Mélyen tisztelt uram!

Az orvos és természettudósok tagjai elvándorolnak az ország különböző helyeire, hogy megismerve a különböző vidékeket, alkalmat találjanak arra, hogy a községi viszonyokat tanulmányozva, azokat előmozdíthassák. Együttal odatörekvesznek, hogyha arra alkalom nyílik okuljanak és tanuljanak.

Mi uraim ide tanulni jöttünk, mert megvagyunk győződve, hogy az ország harmadik városában, amely rendkívüli áldozatokat hoz intézményeinek felállításával, csak tanulhatunk. Önöknek, akik erre nekünk alkalmat adtak, ezennel szíves fogadtatásukért leghálásabb köszönetünket fejezzük ki.“

Dr. Chyzer szavait a jelen voltak lelkes éljenzéssel fogadták.

Az üdvözlő beszédek elhangzása után a megérkezett vendégek kocsikba ültek és szállásukra hajtottak.

Központi választmányi ülés.

Az elszállásolás után a központi irodában

jöttek össze a központi választmány tagjai hogy a felolvasások, szakulések tárgyainak sorrendjét megállapítsák.

A választmányi ülésnek ezenkívül egy tárgya volt: a Kovács József emlékéremének kérdése. Az emlékérem fentartására 500 frtos alapítványt tesz le a vándorgyűlés. Ez alkalommal be is mutattattott a Beck Fülöp által elkészített rendkívül szép érem.

Határozatba ment, hogy kivételesen az első alkalommal a választmány a holnapi ülés emlékére az első érmet ki is osztja. Titkos szavazás útján az emlék-érem egyhangulag Dr. Chyzer Kornélnek lett odaítélve. A holnapi nagygyűlésen lesz átadva és amint biztos forrásból értesülünk Dr. Chyzer az emlékérem Szabadka város muzeumának fogja felajánlani.

Ezután a volt orvostitkár dr. Prochnov helyébe kinek édesanyja tegnap meghalt, a híres sebész Dr. Schächter Miksa. választatott meg titkárrul Dr. Nuricsán mellé.

Az ismerkedési estély.

A „Pest szálloda“ fényesen kivilágított termeibe jöttek össze az orvosok és természetvizsgálók azután, hogy mindeki megkapta házigazdáját, lerázta magáról az ut porát — ismerkedési estélyre. Már nyolcz óra felé kezdtek gyülekezni a vidékiek és a legtöbb talált egy-egy ismerőst.

A pécsi kolléga összelelkelt tiz éve nem látott kolozsvári collegájával, lelkesen foglalkozt valamely bácskai falusi orvossal, az elegáns fővárosi orvossal, hisz valaha együtt halgattak a bpesti egyetemen; „Bácsben láttuk egymást utoljára sok-sok év előtt mondja egy ősz orvos rég látott barátjának, ki megyei főorvos valahol Délmagyarországon.

Alig harangozták el a 8 órát, a központi választmány tagjai, élőkön Chyzer Kornél elnök és Schmausz Endre városunk főispánjával megérkeztek a nagyterembe, Piros Józsi zene-kara rázendített és a terített asztalok mellett gyorsan ment az ismerkedés.

Étlap szerint evett kiki, azt válogatta, ami legjobban esett neki, akkor evett, a mikor akart és ennek meg volt a sok jón fölül az a kitünő oldala, hogy — legalább lapunk zártáig — daczára annak, hogy a legtöbben a második pecsenyénél tartottak, egyetlen főszt se mondatott el.

És a kisebb nagyobb asztaloknál folyik a barátkozás fiatal asszonyok, öreg urak kocintanak az ismerkedés örömeire, és ha egyik-másik észrevesz a hatodik asztalnál egy ifjokori ismerőst, teli pohárral indul utnak, míg oda talál barátjához, kocsint vele, ez nagyot néz, de kiüriti a poharat és megismeri a jövevényt, kezét szorít vele és meghül az étel előtte, míg a reminiscenciakon átfutnak. Az estély 10 órákor végződött.

A mai nap programja.

Délután 11 órákor: Ünnepléses megüvöltés és az új főgymnasium dísztermében, amelynek előrajza a következő:

1. Schmausz Endre főispán, a vándorgyűlés elnöke: Elnöki megnyitó.
2. Mamusich Lázár Szabadka sz. kir. város polgármestere: Üdvözlés Szabadka város közönsége részéről.
3. A központi választmány jelentése.
4. Folyó ügyek és indítványok.
5. Dr. Chyzer Kornél miniszteri tanácsos: Emlékbeszéd Kovács József és Poór Imre fölött.

6. Üdvözlések felolvasása.

7. Dr. Entz Géza műegyetemi rendes tanár előadása: A megifjodás üneményei az állatországban.

Délután 1 és fél órákor gyülekezés a „Nemzeti“ szálló előtt és kirándulás a Palics fürdői nagyvendéglőbe, délután 2 és fél órákor tartandó díszebédre (egy teríték ára bor nélkül 2 frt, aláírási iverk a rendező bizottság tagjainál és a központi irodában.)

Augusztus 28-án, hétfőn délelőtt: Szakulések az új főgymnasium termeiben, este tudományos estély ugyanitt.

Különfélék.

— A „Bácskai Hirlap“ az orvos kongresszus tartama alatt este 6 órákor jelenik meg naponként. Ez idő alatt a lap ára kivételesen 2 krajczár.

— Kiállítás. Az orvosok és természetvizsgálók vándorgyűlése alkalmából Dr. Lendl Adolf budapesti tanszerkészítő intézete kiállítás rendez a főgymnasium új épületében, a melynek keretében bemutatja azokat a Szabadka vidékéről való állatokat, főként preparált madarakat, a melyeket nem régen az itteni Könyvtár és Múzeum egyesület részére készített. Ezek a kitömött madarak képviselik Szabadka vidékének majdnem teljes madárfaunáját és nem csak a vándorgyűlés tagjait, de különösen az itteni nagyközönséget és a vadászokat érdekelhetik azért is, mert igen sikerült szép preparátumok, melyek a madarakat biológiai csoportokban és díszes művészi kivitelben mutatják be. A vándorgyűlés orvostagjait, de főképen talán azok a Reichert féle mikroszkópok és egyéb orvosi optikai műszerek is fogják érdekelni, melyeket szintén Dr. Lendl Adolf állít ki, s melyek kitünősége nem csak hazánkban, de az egész világon ismeretes, Ezt a kiállítást mindenki ingyen megtekintheti.

— Házasság. Dr. Bodnár Géza szegedi ügyvéd ma délután 5 órákor tartja esküvőjét Kunetz Ilonka kisasszonnyal, Kunetz Albert helybeli nagykereskedő leányával.

— Értesítés. A helybeli. izr. elemi iskolában a beiratások f. hó 29. 30. 31. és szepet, 1-én lesznek. Az I. osztályban beépő tanulók csak ügyvéttelnek föl, ha életüknek 6-ik évét betöltötték. A javító és magánvizsgálatok f. hó 27. 28. án tartatnak meg.

— Figyelmeztetés. A t. páholyok tulajdonosok beces figyelmeztet hivom fel az elő jogra vonatkozó szabályrendelet 1. §-ára melyszerint a páholyjogért járó 20 ftot a városi házi pénztárba f. évi Szeptember hó 1-ig befizetni ne terheltessenek. Szibenburger Károly szin. biz. elnök.

— Elvágta a vonat. Megrendítő szerencsétlenség történt ma este 7 óra tájban. A gyorsvonat elvágott egy vasúti őrt, akit a szerencsétlenség vitt oda a vonat elé. Az eset a következő: Szabadkáról 6 óra után indult a gyorsvonat Zimony felé. Sándor község alatt egy átjárónál, a mint Török Károly vasúti őr észrevette, hogy kövér disznója a sinek között van és jön a gyorsvonat oda ugrott, hogy elhajtsa. Csakhogy nem volt elég

ideje arra, mert a vonat odaért el-
törtte az őrt és a disznót is úgy, hogy
a szerencsétlen ember fejét ösz-
szeszer s kezeit lábát levágta.
A borzalmas esetről azonnal értesítet-
ték a vasuti állomásfőnökséget ez
pedig a mentőket, akik azonnal ki-
mentek a helyszínére Hegedűs kapi-
tányval együtt. A holttestet a mentők
a zentai temető bonczházába vitték, a
kapitány pedig jegyzőkönyvet vett fel
az esetről.

— **Eljegyzés.** Balázstestvérek mű és épület
lakatosok cég belső tagja Balázs Balázs. Szent
István napján váltott jegyet a Baja mellett
Szt-Istvánon Igert Iduksával.

— **Gyujtogatás.** Özv. Vukov Félixné Nagyfé-
nyi pusztá 59. sz. alatt levő tanyáján az egyik
béres gyermeke, f. hó 22-én estefelé, egyik
szalmakazlat felgyújtotta. A kár mintegy
30—40 frt, ami azonban megtérül, mert a
kaszal biztosítva volt.

— **Galvanizált levelezőlapok.** A sokféle
képes levelezőlapok között első helyen áll a
galvanizált levelező lap. Városunk egyes szebb
utcái és épületeiről készített ilyen galva-
nizált képes levelezőlapot *Heumann Mór*
helybeli könyvkereskedő.

— **Nem kell kétségbeesni.** Tegnap a tudós
doktor urak érkezése alkalmával egy doktor
úr sehogy se tudott szállásadó gazdjára
akadni. Egy jókedvű fiatal ember azzal
segített a dolgon, hogy azt mondotta, hogy
ő az az úr a kit keres. A doktor úr csak
akkor fogja ezt megtudni, hogy tévedésbe
ejtették, — a mikor elbúcsúzni fog innen.

— **Rozália bucsú.** Tudósok, sport-ifjak és
búcsúsok százai érkeztek városunkba. Ma va-
sárnap van Rozália bucsú. Nagy csapatokban
érkeztek, hangos ének szóval a szegedi, hor-
gosi és dorozsmajak — mikor a városba ér-
tek megszólaltak a nagy templom harangjai,
közönlvén a hívők seregét. És maig egyik
helyen a tudósok tartják üléseiket, kint Pa-
licson az atleták küzdenek: ezer és ezer hívő
buzgó imája száll fel az Egék Urához a nagy
templom előtt.

— **Iskolai értesítő.** Mindazon növendékek
ki az 1899—900. tanévre a helyb. polg.
leányiskola I. osztályába rendes tanulóként
akar beiratkozni, f. évi szeptember 1-én d. e.
8—9 óra között tartoznak intézetünk hiv. he-
lyiségében jelentkezni s az él. iskola IV.
osztályáról szóló bizonyítványát az igazgató-
nak átszolgáltatni tartozik. Ugyaníly módon,
de már szept. 1-én d. e. 8—9 óra között
tartoznak jelentkezni azon tanulóknak, kik az
él. iskola V. — illetőleg VI. osztályáról nyert
bizonyítványuk alapján a polg. iskola II. il-
letve III. osztályába óhajtanak jutni. A je-
lentkezettek — kivétel nélkül — felvételi
vizsgálatnak vettek alá. A pót és javító
vizsgálatok szept. 1-én d. e. 8 órakor fognak
kezdődni. Ugy a felvételi mint a pótés javító
vizsgálat teljesen díjmentes. A helybeli tanu-
ók beiratása f. évi szept. 5, 6 és 7 napjai-
ban d. e. 8—12 óra, a vidékiek pedig
csak szept. 7-én d. u. 2—4 óra között
fog eszközölni. A beiratkozni kívánó tanu-
lók — szülője vagy megbízottja kíséretében
tartozik megjelenni, mely alkalommal az in-
tézetünkben első ízben iratkozó tanuló az
előző osztályról nyert bizonyítványát valamint
születési bizonyítványát is köteles bemutatni.
Az 1887 évi XXII. törv. ért.-ben pedig min-

den tanuló tartozik beszállítani himlő ol-
tási illetve újra oltási bizonyítványát. Tan-
díj helybeliektől 5 forint, vidékiektől pedig
10 forint s ezen felül még minden tanköteles
korban (vagyis 15 éven alul) levő tanuló 15
krajczár járulékot is tartozik fizetni a beirat-
kozás alkalmával. Szülők szegénységét igazolni
tudó helybeli tanulók — az illetékes ható-
ság által kiállított s a beiratkozás alkalmával
az igazgatónak átadott szegénységi bizonyít-
vány alapján — a városi tanács által a díjak
fizetése alól felmenthetők. Szabadkán, 1899
aug. 25. — Takács Ede igazgató.

— **Szerencsétlen nyerő.** Döbel Károly hely-
beli czukrásznak az osztályosjáték legutóbbi
huzásához egy egész sorsjegye volt. A sor-
jegyet azonban meg kellett ujtani, be is kül-
dölte Budapestre az utolsó napon délelőtt a
pénzt és délután 1500 frtal kihúzták a sor-
jegyet. Ámde a budapesti bank a pénzt nem
fogadta el és visszaküldte azzal, hogy huzás
után érkezett, a nyereséget sem adta ki. Mint
értesülünk, a szerencsétlen nyerő az 1500 fo-
rintra beperli a bankot.

— **Ebmarás.** Huszár Vilmos 8 éves kis
fiúnak tegnap délelőtt egy koborló kutya a
ballábszárat megmarta. A kis fiút behozták a
mentőkhöz a hol a sebet bekötötték.

— **Verekedő ivótárs.** Pölhe Pál kelebia
legény tegnap délelőtt betért egy korcsmába.
Ott csakhamar ivópajtásra akadt. Ivás közben
az idegen úgy vágta fültővön a boros üveg-
gel, hogy nyomban elborította a vér, azután
megszókött. Az előhívott mentők bekötötték a
sebet. A rendőrség keresi a tettest.

— **Tűz.** Tegnap déli 12 órakor a legna-
gyobb szélben a városháza tornyából tűzet
jelzett az ór. A tűz III. kör, 379. sz. a. Sé-
vics Antal házában volt, ahol Antalics Mát-
tyás lakójának szalmája gyuladt ki és egy ku-
csira való le is égett. A kivonult tűzoltók
csakhamar lokalizálták a tüzet.

— **Kerge úr végrendelete.**
Szegény barátunk nagy beteg: habár
anyja nem volt mosónő, őt lefűtötték a hajó-
kötéllel Abázia közelében egy hajón, a hol
szővicceket gyártott volt. Már végrendeletet
is csinált, utolsó viccének általános örökösévé
b. lapunk szerkesztőségét tette meg. Ime a
hatyú-vicé:

— Mi a különbség egy gráci szarvas
gyermeké és egy kecske leányzó között?

— Semmi, mert mindkettő gráciöz...
...Lámpunk zártakor értesülünk, hogy Kerge
ur nem halt meg, csak alszik, és a hajóköté-
lél kacsá volt... Kerge urat kitárt karokkal
várjuk haza. Beáztatott kötélünk nem lesz
kacsá...

— **Iskolai értesítő.** A Szeged szab. kir.
város törvényhatósága által fentartott közs.
polgári leányiskolával kapcsolatos női keres-
kedelmi tanfolyam az 1898—99 iskolai évben
szeptember hó 1-én fog megnyitni. A női
kereskedelmi tanfolyam feladata: nőknek
alsóbb-foku kereskedelmi foglalkozásokra
való előkészítése és célja az, hogy a nőket
olyan kereskedelmi ismeretek és ügyességek
birtokába juttassa, amelynek segítségével mint
levelezők, könyvvivők, pénztárnokok stb.
üzletekben alkalmazhatók legyenek, vagy mint
önálló üzemvezetőnők, ha az üzleti költségek
szegényebb mértéke folytán kereskedői segéd.
személyzetet nem alkalmazhatnak, szükségé-
 esetén a könyvvezetőt és levelezés
vitelében szakértelemmel helyettesíthessék. A
tanítás ideje 10 hónap: szeptember 1-től,

június 30. A felvételi feltételei: A női kereske-
delmi tanfolyamba oly leány-növendék és nő-
vételnék fel, kik polgári vagy felsőbb leány-
iskola 4 osztályát, vagy a felső népiskolát
legalább elégséges eredménnyel végezték. Fel-
vehetőek továbbá olyan leányok és nők is
akik felvételi vizsgálaton igazolják, hogy van
előképzettségük a tanfolyam sikeres elvég-
zéséhez. A felvételi vizsgálat tárgyai: 1. Magyar
nyelvtan és magyar fogalmazás. Az utóbbira
nézve a mérték a polgári leányiskolában
megszereshető képeség. 2. Számtan. Teljes
jártasság a négy alapműveletben egész- és
törtétszámokkal, a hármas szabályhoz tartozó
feladatok 3. Földrajz: különösen Európa Ázsia
és Amerika földrajza. A felvételi vizsgálatért
az ó-szes 5 frj díj fizetendő. A tanulók
fejlegként 50 for tandíjat fizetnek, mely két
egyenlő részben, vagy havi részletekben is
lefizetendő. A tanítást szaktanárok teljesítik.
A növendékek női felügyelet alatt állanak.
Az eddig végzett növendékek 80 százaléka
képzettségének megfelelően alkalmazást nyert.
Az új iskolai évre a beiratás és felvételi
vizsgálatok szeptember hó 1—5 napján
történnek. Bővebb felvilágosítást aluirtottnál
nyerhetők. Szeged, 1899. aguszus hó. (Tisza
Lajos körút 50. sz.) Krikklyné Barbaró Emma,
a köz. posg. leányiskola és női kereskedelmi
tanfolyam igazgatója.

Országos és nemzetközi ver- sény Palicson.

„A Szabadkai sport egyesület,” amely rövid
fennállása óta az országos tornaversenyeken
sok kiutentelében részesült, ma délelőtt kezdte
meg versenyét Palicson a közönség nagy
érdeklődése mellett. A versenyekre az ország
minden részéből, sőt külföldről is érkeztek
versenyzők, eddig körülbelül 100 versenyző
nevezett a mi elég arra, hogy a közönségben
az érdeklődést felkeltse.

A verseny legérdekesebb versenyszáma az
országúti (Szabadka-Zenta) kerékpárverseny és
gyaloglás. Érdemesnek ígérkeznek a mai pa-
licsi pályaversenyek.

A mai nap versenyének eredménye:

Tegnap reggel 7 órakor kezdtek meg a
versenyeket a közönség nagy érdeklődése
mellett. Első volt a Lawa-tennis verseny.
A párok következően alakultak:

Wein Árpád (M. A. C.) — Pertics Kálmán
(Sz. S. E.)

Fazekas János — Jakobcsics Imre (Sz.
S. E.)

Vermes Nándor (Sz. S. E.) — Wein
Árpád.

Jakobcsics Imre — Pukovics József (Sz.
S. E.)

Pukovics József — Wein Árpád.

1. *Wein Árpád.* 2. *Pertics Kálmán.* 3. *Jakobcsics Imre.* (Elsőnek ezüst érem és Pukovics József tiszteletdíja, boros készlet, másod-
diknak ezüst, harmadiknak bronz érem.)

II. *100 m. uszás.* 1. *Braunberger Hugó*
(M. U. E.) 2. *Onodi József* (M. U. E.) 3. *Körpel Andor* (M. U. E.) (Első ezüst, másod-
dik ezüst, harmadik bronz érem.)

III. *500 m. uszás.* 1. *Onodi József* (M.
U. E.) 2. *Körpel Andor* (M. U. E.) 3. *Auer Aurél* (Ó-Becse L. E.) (Első ezüst, második
ezüst, harmadik bronz érem.)

IV. *Vívó verseny.*

1. *Szűts Aladár* (M. A. C.) 2. *Bagaméri*

József (kolozsvári Tor. és Viv. E) 3. Hartman hadnagy.
(Ezönek ezüst érem és a közoktatásügyi miniszterium tiszteletdíja, második ezüst, harmadik bronz érem.)

Második nap.

1. Nemzetközi országúti kerékpárverseny. (21 nevezés.)
2. Országúti nemzetközi gyaloglás. (9 nevezés.)
- Délután 3 órakor a palicsi versenypályán.
3. 2000 m. megnyitó kerékpárverseny. (16 nevezés.)
4. 100 yardos síkfutás. (11 nevezés.)
5. Síkfutás. (9 nevezés.)
6. 1000 m. kezdők kerékpárversenye. (6 nevezés.)
7. Távolográs. (7 nevezés.)
8. Sziertornázás. (6 nevezés.)
9. 2000 m. senior kerékpár verseny. (6 nevezés.)
10. Egy negyed angol mérföldes futás. (8 nevezés.)
11. Egy angol mérföldes gyaloglás. (10 nevezés.)
12. 5000 m. kerékpár verseny. (17 nevezés.)
13. Rúdugrás magasba. (5 nevezés.)
14. Vigaszverseny.

Felfüggesztett községi bíró.

(Saját tudósítónktól.)

Nemrég megirtuk, hogy Vojnics Máté b.almási főszolgabíró fegyelmi vizsgálatot indított Fleckenstein Antal B.-Almás község bírája ellen. A vizsgálatot azért indították meg, mert a bíró daczára annak, hogy vagyoni ember, hivatalát a saját érdekeinek kielégítésére használta fel, a saját gazdaságához használta a község tulajdonát képező dolgokat, sőt mint mondják nem riadt vissza attól sem, hogy egyik másik községi dologból jogtalan anyagi hasznot szerezzen magának. A vizsgálatot ámbár titkolódzva vezették, mégis mi tudomást szereztünk róla, már mintegy 10 nap óta folytatják, mint értesülünk több nagyobb visszaéléseknek jöttek már a nyomára, aminek következtében Fleckenstein Antal bíró tegnapelőtt állását felfüggesztették.

Mielőtt a vizsgálat megindult volna a bíró úr jónak látta állásáról lemondani, mindazonáltal folytatták a fegyelmi eljárást, amelynek megis volt a maga eredménye.

B. Almáson — mint tudósítónk írja — nagy meglepetéssel fogadták a főszolgabíró szigorú intézkedését, annál is inkább, mert a községi bíró vagyoni ember léteére ugyszólván csekély értékű dolgokkal rövidítette meg a várost.

Az új bíróválasztás iránt nagy az érdeklődés, a bizalom legjobban Kulcsorics Márton jelenlegi helyettes bíró irányában mutatkozik.

A cséplőgép áldozata.

(A „Bácskai Hírlap” tudósítójától.)

Most a cséplés idején majdnem naponként fordulnak elő nagyobb szerencsétlenségek, melyek folytán egész családok jutnak koldusbotra. Ilyen szerencsétlenségről ad hírt b.-almási tudósítónk.

A Szabadkához tartozó Krausz-féle Juliska házi majorban tegnapelőtt délután már-már bevégezték a cséplést, mikor nagy szeren-

cséplenség történt. Ugyanis Schmidt Gáspár b.-almási napszámos a cséplésnél mint etető volt alkalmazva. Már csak az utolsó kévét dobta a cséplőszekrény dobjába, de minthogy ez nehezen ment be, lábával nyomta befelé. Egyszerre nagy sikoltás volt hallható és a szerencsétlen ember eszméletlenül terült el. A gép elkapta a ballábát és azt tövig leszakította. A kiállításra munkástársai odafutottak a gépész is segítségére ment, a vérzést elállítani igyekeztek és kötszereket alkalmaztak, de mindhiába, a szerencsétlen ember pár órai hínlódás után elvérzés folytán meghalt. Az esetről azonnal értesítették a b.-almási szolgabíroságot és a szabadkai ügyészséget. A vizsgálat megindított annak kiderítése végett, kit terbel a gondatlanság. A munkásember halálát özvegye és 4 kiskorú gyermeke siratja.

Hirdetés.

Van szerencsém a t. szülők tudomására hozni, hogy a helybeli izr. iskolában fennálló **ovodában a beiratások f. hó 29., 30., 31-én és szeptember hó 1-én** délelőtt 8—12 óráig esz-közöltenek.

Szabadka, 1899. évi augusztus 25.

Ettinger Riza,
okl. óvónő.

Egy elsőrendű

élet és baleset biztosító társaság

helyben egy

főügynökséget

felállítani szándékozik és ennek vezetésére egy **cautióképes úriembert főügynökkül** keres.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Gummi és halhólyag

különlegességek

Boisson és Társa leghíresebb gyárából
Kapható csakis **MOLNÁR VILMOS**
cs. és k. szab. sérvkötésznél Budapest, IV. Károly-
körút 28. (Károly-laktanya.)

Árak: tüzetönként 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 frt. Capettes amer. rövid (Condor) teája 3, 4, 5 frt. Oolusiv Posararium (női különlegesség) használati utasítással drbja 2, 2.50, 3 frt. Franexia övszivaoskák teája 3, 4, 5, 9 frt. Öv-Pastillák nőknek 1 doboz 12 db. 1.60. Ujjlátilla női övszer, romlásnak nincs kitéve drbja 8 frt. Minta küldemény 6 és 10 frtért. — Ujjl. 10 frt és azon felül megrendelésnél 15% engedmény. Pósta megfizetés a legnagyobb titoktartás mellett, mányvagy előleges pénzbeküldés mellett eszközöltenek.

Szenvedő fiatal férfiak

ha meg akarnak szabadulni gyötrő bajuktól és kellemetlen betegségeiket alaposan meg akarják gyógyítani, használjanak kizárólagosan

SANTAL EGGER-t

mely rövid használat után meglepő sikert biztosít, mindkét nemnél a régi csőfolyást megszünteti. 1 üveg ára 1 frt 50 kr., bérmentve 1 frt 70 kr., 3 üveg (egy kurára elegendő) 4.50 kr. bérmentve.

Óvás! Tudományosan elismert tény, hogy a Santal hatása ezen betegségeknél megbecsülhetetlen.

Óvakodjunk tehát a drágább, de értéktelen idegen hangzású készítményektől.

Fő és szétküldési raktár:

Gyógyszertár a „Nadorhoz” Budapest, VI. ker. Váci-körút 17. sz.

Vegytiszta, természetes

FOLYÉKONY Szénsav Dr. Raydt szénsavipar részv. társaság gyármánya. (CO₂)

GYÁRTELEPEK:

Eyah, Stuttgart, Berlin, München, Zürich, Bécs.

Könnvü 10 és 20 kgmos acél tartályokban. Vezérképviseletőség és állandó nagy raktár Magyarország és keleti tartományok részére:

Budapest, Gyár-utca, 31. **DARVAS JÓZSEF** Telefon 11—80.

Viszont eladók egyes megyékre kerestetnek.